

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
за по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5. фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштом
уштуном непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цети-
ње, или отирањем новина
на коју драго пошту, а коме је
наручије, може се претплатити
код г. *Петра Ражадановића*, К. Ц.
агента у Котору, а у Србији код
г. *Мите Стајића* књижара у *Био-
граду*. Дописи се шаљу уред-
ништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ

— Њихова Величанства Краљ и Краљица грчка обавијестили су Њ. В. Господара, преко г. Логотетиса, да ће послати на Цетиње свога сина Њ. К. В. Принца Николу да их заступа на предстојећој свадби Њ. В. Књаза Данила.

— Њ. С. Књаз Мирко посјетио је Бар и Оцињ, гдје је дочекао с народним одушевљењем. У Оцињу је посјетио неке угледније куће, Високопросвешт. Митрополита Хаџи Саву, па је ручао код госп. Марка Петровића, управитеља приморске пачије. Међу тим је дозволио Оцињанима да прегледају нови јахт, који је Њ. В. Султан послао Њ. В. Господару на дар; па је позвао неколико угледнијих грађана, већином мухамеданаца, на јахт, којијем се проишета до Бојана. Њ. С. Књаз Мирко вратио се на Цетиње у суботу преко Котора у најбољем здрављу.

— У суботу био је званични динс у Двору у част г. барона Макио и његове госпође.

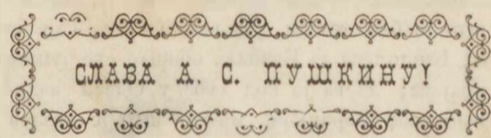
Мирку и његовијем храбријем јунацима.

На Граховцу је Књаз Данило развио заставу свете народне мисли, под којом је Црна Гора побједоносно војевала и у посљедњем рату, и своје границе размакла, и затијем учврстила пријатељске трајне односе са турском царвином. Та је народна мисао у свијема ратовима новијега доба свуда побјеђивала. Она је најљепши плод просвјете овога вијека, који залази, и као таква она је у свијести човјечанства дубока корјена ухватила и она ће вјечно владати, као што је вјечна правда, јер је сила просвјете неодољива и логичка.

Нека је дакле благословена успомена спасовданске паше побједи на Граховцу, под чијом је заставом наш спас!

Нека је слава бесмртноме Књазу Данилу, који је ту свету заставу развио!

Нека је слава бесмртноме војсковођи Великоме Војводи Мирку и његовијем славнијем јунацима!

У сриједу, 26 маја, у који се дан родио прије сто година Александар Пушкин, отпочеле су свечаности у Петрограду и по свој Русији у славу великог руског pjesника; и тај дан су наша друштва, Читаоница и Горски Вијенац заједно са гимназијом приредили свечани скуп у славу великога сина братскога нам народа рускога.

Зетски Дом је био окићен заставама, а велика дворана Читаонице изнутра свечано декорирана са сликом Славјениковом у вијенцу од свјежега цвијећа. У 10¹/₂ сати пред подне дворана је била пуна одабраног грађанства и ученика гимназије. Ту су били царско руски министар г. Губастов са својим секретаром г. Лермонтовим; сви наши великодостојници и од странијех дипломата инглески министар г. Кенеди. Народа је било пуно претсобе и испод прозора Читаонице. У то је дошао Њ. В. Господар са Њ. С. Књазом Мирком, дочекани пјевањем хора народне химне и клицањем: „Живјели!“

Свечани скуп је одма отворио Њ. С. Књаз Мирко следећом бесједом:

Господару!

Господо и другови моји! Особитијем благовољењем мојега духовнога Оца у Бога почившег Цара Александра III и милошћу сада срећно-владајућега Цара, мени се дала што није до сад ниједном Србину могућност, да се поучим у сродном нам руском језику. Под мудрог наставом вриједнога пуковника Сумарокова, ја сам имао дужину пет година прилике добро се упознати са језиком рускијем, тако богатим, тако сродним нашем српскоме језику; упознао сам се и са историјом великог народа рускога и дивио се генијама, који га у кратки низ година подигоше на врхунац развјетла и моћи на удивљење свијета. Велику су Русију руски великани подигли, проширили и просвјетлили. Као год што су војводе славом овјенчани окружавали Цареве

руске, око њих су се окупљали и велики јунаци умнога оружја, државници, књижевници, философи и велики pjesници, а сви у складу, хармонији и љубави за благо и величину миле им домовине. Међу те велике геније братска нам Русија слави данас стогодишњицу од рођења једног најславнијег својих синова на пољу ума, срца и pjesме. Велики Пушкин виђе на данашњи дан свјетлост, а Бог га задахну даром поезије, да пјева Његову величину, славу Русије, и да учи узвишености и лијепости људе и нараштаје. Благо народима гдје се подобни генији рађају! А генија надахњива особито чврста солидарност народа и подвизи народни за славу, величину и слободу. Брат је Москов свуд један другоме био, и то их је великим учинило, и да Бог да, да назда расту на страх врагам!

Живио Цар Никола!

Слава Пушкину!

Дуготрајно „Слава Пушкину!“ „Живио Цар Никола!“ одазвало се из свијех грла младом говорнику.

Затим је узео ријеч г. Губастов:

Кад су се год. 1824 први пут појавиле у свијет „Народне српске pjesме“ Вука Караџића, тада је велики Пушкин, један између првијех Руса, оцијенио сву њихову природну љепоту, и превео је на руски језик двије pjesме: „Славуј“ и „Сестра и Браћа“ (у Караџића ова pjesма носи наслов „Бог ником дужак не остаје“) и био је почео да преводи pjesму о „Хасан-агиници.“

Част најпрвог упознавања Срба са Пушкином припада српском проф. Ђорђу Магарашевићу, који је г. 1835 превео „Извор Бакчисараја“ и саопштио том приликом, да је московски књижар Пономарев платио Пушкину за ову pjesму 3000 рубаља, а цијела pjesма састоји се само из 600 стихова, дакле сваки је стих био плаћен по 5 рубаља.

Г. 1849 у Биограду је птампана у српском преводу „Капетанова кћер.“ Стојан Новаковић превео је г. 1863 „Кавкаски Роб“ и заслужио награду из фонда Илије Коларца.

Даље међу доцијема преводиоцима Пушкина познати су код Срба: Кабански, Деспотовић, протођакон Стокић (он је превео роман „Дубровски“), Змај Јовановић, Симоновић-Чокић, Глушчевић и други.

И међу нама такођер наводи се овдје један од преводиоца славнога рускога pjesника — Њ. В. Књаз Никола. Њему припада превод чувенијех стихова из поеме „Полтава“, у којијема се описује трк Козака, којег бјеше послао Кочубеј у Цариград. Вама је свијема познат „Главоноша“.

Дозволите ми, да на овом мјесту изразим жељу, да се Његово Височанство не заустави на овом пре-

воду, него да упозна српски народ са још којим pjesничкијем производом Пушкина. А сад завршујем ускликом: Живио Књаз Никола!

Бурно клицање: „Живио!“ орло се у дворани и око дворане.

За тим је држао говор г. професор Л. Перовић у славу pjesнику, па су ученици гимназије декламовали: „Сјени Александра Пушкина“ од Владике Рада, „Бонапарт и Черногорци“ од Пушкина, и још неке pjesме Славјеникове.

Свечаност је завршила клицањем: „Слава Пушкину!“

Име Пушкиново испуња овијех дана све пространство велике Русије; братски нам народ руски слави стогодишњицу од рођења једног највишијег сву синова; од колибе до царскога двора — у свакој кући руској спомиње се име Александра Пушкина са дубокијем признањем, са оправданијем поносом, са искреном поштом.

Највиши и најпросвешћенији народи могу имати великана на пољу науке, који су читаво човјечанство обавезали; могу имати ратничкијех и државничкијех генија, који су отаџбину ускренули, спасли, распространили, уређили, и прославили; али су им велики pjesници слава над свијем славама, јер њихови бесмртни умотвори обесмрћују народе из којијех су поникли. Стари Грци и Римљани, који су свијетом владали одавна су изумрли, али Омир и Софокло, Виргил и Орације са њиховијем друговима и данас живе, и живиће вјечно, и с њима дух и језик њиховијех народа.

А уз то, народима који тек настају, велики су pjesници још пророци и свијетла будућности им.

Такав је pjesник руском народу Пушкин.

Родио се 26 маја 1799 у Москви у бојарској кући од оца војника Сергија и матере Надежде, унуче једног кумчета и љубимца Петра Великога, којег прослави pjesник под именом Арапа Петра Великога.

Отац pjesников и брат му Василије били су оштроумни и образовани људи, довољно имућни, али рођени само за весели и пусти живот, који нијесу знали за никакве интересе ни цијељи, бриге ни дужности. Сва управа економије и васпитање дјете били су у рукама матере pjesникове, умне и енергичне жене, али је и њој био мило расијан живот и лично уживање не мање него оном кругу, у ком је живјела. По тадашњем начину васпитања дјете по свијем бољијем кућама, да се измалена окруже учитељима, францускијем емигрантима, и Пушкин, тек га је баба, матерна мати научила читати, паде у њихове руке. И ако није показивао нима ло воље к учењу, али је страсно читао што год би нашао у оциној библиотеци или кабинету, нарочито све француске књиге. Резултат те начитаности и француског васпитања, бјеше да је Пушкин почео писати француске стихове.

Кад му је било дванајест година, пошто је издржао пријемни испит, био је примљен у лицеј у Царском Селу, у броју 30 питомца, који су изпрва састављали тај завод, у ком су предавали најбољи учитељи и педагози. За основ васпитања у том лицеју била је усвојена разумна слобода и уважавање нарави питомца, у ком су се старали развијати узвишена морална начела и тежње. Сваки је имао своју собу; библиотека им је била вазда отворена; и у слободнијем часовима, када су трчали по пространијем и тамнијем алеама царске селске баште, није их пратило поздриво око учитеља. Према томе и предавања су била удепена по разумнијем начелима.

Услед те разумне слободе, међу пи- томцима развијало се међусобно пријатељ- ство, које је благотворно дјеловало на млађањог pjesника, ослабивши његово дома- ће француско васпитање, и отворивши му слободно поље pjesничкоме дару. Каракте- ристичка црта лиценста Пушкинова доба била је љубав према књижевности, тако да су издавали у свом кругу рукописне ли- стове, а у вечер на састанцима шаћу се такођер забављати својим умотвори- нама. И ту је Пушкин, ког су у лицеју испрва авали Французом, оставио француске стихове, и почео писати руске.

Најприје се угледао на лаку францу- ску лирику, па на боље руске pjesнике: Державина, Жуковског и Баћушкова. Већ у јуну г. 1814 прве pjesме његове биле су штампане у „Вјеснику Јевропи,“ а сљедеће године на јавном испиту млади pjesник усхитио је Державина својим „Успомена- ма у Царском селу.“ Такођер су га упо- знали у лицејским скамјама Карамзин и Жуковски, и храбрили га. Само његови до- маћи нијесу били задовољни његовијем ус- пјехом у лицеју у науци, који се није од- ликовао, и сам стриц му Василије, који је био такођер pjesник, тек кашње се увјерио у његов pjesнички дар.

Сам Пушкин сматрао је себе подра- жаоцем Жуковскога, па Баћушкова; ал кад је године 1817 изашао из лицеја, одма сље- деће године на вечерњим сједницама код Жуковскога чита „Руслана и Лудмилу,“ у којој pjesничкој радњи и Жуковски и Ба- ћушков признају нову појаву у руској ли- тератури. Ново је било то, што су се ро- мантични полети његове фантазије обраћа- ли руском народном животу, и што је ру- ска поезија шу први пут усвојила у исти- ми народне мотиве.

Али ватрени млади pjesник, наставши се на слободи, стаде чешће полазити кругове незадовољника са савременијема рускијема приликама, него ли кругове Ка- рамзина и Жуковскога. И Пушкин је био удаљан из Петрограда, са службе у мини- старству иностранијех дјела, у канцеларију главнога попечитеља колонијста јужнога краја у Екатеринославу, гдје се разболе од грознице; али младога pjesника прихвати фамилија генерала Рајевскога, с којом пође на Кавказ, гдје је уз пријатељску и срод- ничку његу у тој фамилији провео нај- пријатније дане.

На југу је био до 1824, живећи у Кишињеву па у Одеси, гдје дође у јулу год. 1823 на службу код новог генерал-гувер- nera грофа Воронцова, који је замијенио генерала Инзова. Овај добри човјек очин- ски је пазно младога pjesника и кроз пр- сте гледао на његов немиран дух; али гроф Воронцов, услед једног заједљивог епиграма, сматрао је да немирног pjesника

не може даље држати на служби у Одеси, и у марту 1824 пише министарству, да по- клоници младога pjesника чине му рђаву услугу похвалама, што му може помрачити ум, него моли да га из Одесе премјесте у коју другу губернију, гдје ће наћи боље друштво и више времена да усаврши свој таленат. Али баш у то доба московска поли- ција ухвати једно његово писмо пријатељу, по ком се Пушкин сматрао неискрљивим, те га отпусти из службе, и пошљу у Михайловское у Псковску губернију, на имање његовијех родитеља. Његови роди- тељи ужасавали су се при самој помисли, да се међу њима налази пропали човјек, ког власти прогоне; а још више кад је његов отац био од власти позван, да pazi на поступање његово, да се избјегну друге мјере полицајског надзора. Страшљиви отац стаде са сином поступати, као с дјететом, отварај му писма, не допуштати брату и сестри да с њим друже, и кад с тога почеше сукоби између оца и сина, мало- душни отац махну руком на то „чудовиш- те,“ и остави Михайловское у октобру 1824, а надзор над pjesником узе полицајска власт. Одсе је Пушкин много угодније жи- вот проводио у Михайловском, примајући посјете пријатеља, опћени са мјалијем сусје- дима, и занимајући се pjesничтвом. Ту се пр- во упознао са простим народним животом, у чему му је помогла највише његова стара дојиља, Арина Родионовна, која је остала код њега у Михайловском, и којој је он посветио толико толијех стихова. Ту је кушио на- родне приче и изучавао народни језик. Али је ту бавећи се пратио и све нове појаве у руској и иностраној књижевности. Док је био на југу, он је био научио италијански и енглески језик. Тако је ту био скупио дивну библиотеку. Најпослије се занимао и изучавањем историјскијех споменика.

У септ. 1826 Пушкин је био позван у Москву, и одма је био престављен Цару Николи, који му је дозволио да живи у Москви, па убрзо за тим, и у Петрограду. Цар Никола је тада рекао грофу Блудову: „Данас сам говорио са најумнијем човјеком у Русији“... Одсе је Пушкин проводио путујући из једне у другу престоницу, обновивши старе везе са великијем свијетом, и сту- пивши у многе нове, што га је одличило од пређашњег скромног и усамљеног начина живота, који му је припомогао генију да се тако развије. Те нове везе биле су му само на штету. Тада је био готово напустио поезију, па се кроз двије године прозом бавио. Али његову бурну pjesничку природу ипак није ништа могло укротити. Љети је одио у Михайловское да одахне, наставља- јући своје pjesничке радове.

Концем г. 1830, вјеривши се са Пата- лијом Гончаровом, иде у Нижегородску гу-

бернију, да уреди своје ствари пред женид- бом у селу Болдино, на имање, које му је био отац оставио да њим управља. Ту у Болдино затече га колера, и већ није могао никуд отолен за три мјесеца. У тој муди испред блиске среће плодовија свога генија сам се дивно.

Иза тога се вјенчао у Москви 18 феб. 1831, и убрзо добива службу код мини- старства иностранијех дјела. Ту Пушкин изучава руску историју по архивама, и при- ређујући за штампу „Историју Пугачевске буне“, и уз њу приповијетку „Капетанска кћер“, љети 1833 иде у Оренбург и Казан, да се упознаде с мјестима дјеловања обају ових производа. Па је једва чекао да одахне у Болдино, гдје је опет његова муза прорадила пређашњијем заносом. По по- вратку у Петроград био је наименован двор- скијем камер-јункером, а на печатање његове историјске радње добије 20.000 руб. асиг. Уопште литература му је пружила такве на- граде, какве није ниједном писцу прије. Био је на врхунцу славе, и у најбољијем материјалнијем приликама.

Но све то није одговарало његовој души. Он је био све незадовољнији. Г. 1836 оснива журнал „Современик“, који је био на првом мјесту посвећен критици. Издао је четири свеске те године, а послје три мјесеца, 27 јануара 1837 није био више међу живијема, оставивши смртно рањен у двобоју са бароном Хекереном-Дантесом, због части своје жене.

Богодани дар Пушкинов почео се раз- вијати у оном узор лицеју царскоселском; снажио се под благотворнијем утицајем очинске љубави Державина, Карамзина, Жуковског и Баћушкова; али се развија до савршенства генија у бурноме животу pjesничковом. Да је остао на служби у Пе- трограду, у великосјетском друштву пре- стоничком, туђем народу рускоме, мјесто што је био отолен удаљен на југ, гдје је од Кишињева до Кавказа обичао све јужне крајеве; да га је код себе у Одеси задр- жао гроф Воронцов, мјесто што је отолен послан био у Михайловское, гдје се упо- знао народнијем животом: трудно да ње- гова поезија шћаше доживјети овакву сла- ву. Пушкин је тако обилато црпао са из- вора народног душевног блага; искључиви су му предмети били природа и човјек; пјевао је стварни народни живот и истину; постао је народни тумач, и његове pjesме народ је разумио, као што су потекле из народне душе. Отуд величина pjesникова, ком су слиједили Гончаров, Достојевски, Тургенев, Толстој, уздигнувши руску књижевност на узор свијетској књижевности. И просвјештена западна Јевропа први

1) По историји руске литературе II. Полевина.

пут се морала поклонити руском колосу на пољу књижевности!

У томе се састоји колосална заслуга Пушкинова не само у руском народу, него у читавом Словенству, јер што је руско то је и словенско, јер је Русија преставни- ца словенскога свијета.

Особито српски народ, а у српском народу Црна Гора, виада су се осјећали једно са рускијем народом: радовали су се његовоме добру као своме, бољело их је његово зло као своје, поносили су се ру- ском славом као својом сопственом, и поносе се и поносиће се, и отуда црпети моралне снаге за свој народни живот.

Црта, која у Словенству највише кра- си Пушкина, јесте његово пријатељство са највишијем пољскијем pjesником Мицкије- вићем:

Злобы
Въ душѣ своей къ намъ не питалъ онъ; ми
Его любил. Мирный, благосклонный,
Онъ посѣщалъ бесѣды наши. Съ нимъ
Дѣлились мы и чистими мечтами,
И пѣснями (онъ вдохновенъ былъ свыше
И с высоты вбиралъ на живанъ.)

А у pjesми „Клеветникамъ Россіи“ у пољско-рускијем односима овако је брат- ски утицао:

Что возмутило васъ? Волнения Литвы?
Останте: то споръ славный между собою,
Домашній, старый споръ, ужъ вѣвѣщенный судьбою;
Копросъ, котората не разрѣшите вы!

Црну Гору је обвезао pjesмом, посве- ћеном оном орловском полету црногорском низ приморје, гдје се црногорско јунаштво сукобило са наполеоновом вјешком.

„Черногорци? что такое?“
Бонапартъ вопрошилъ:
„Правда — лъ: это племя воее
Не боится нашихъ силъ?“

Али му се наш Владика-Пјесник оду- жно посветивши његовој сјени „Српско Огледало“ овим стихонима:

Над звѣзданимъ многостручнимъ сводом,
Над домахомъ умнога погледа,
Под врховнимъ небескломъ неба,
Гдѣ се млада не престало сунца,
Ескресна рукомъ магическомъ
Општеръ Творца, силу рѣвима —
Тамо се је твој Генијъ ачю
И пјевања миромъ помазао —
Окуд вора сине над природомъ,
Одону да је к нама долето.
Сретни пјевче великогъ народа!
Твоје праху земномъ свенетоме
Собраће ти витешки подвиза
Предъ дивнијемъ ступају олтаромъ.

С овим осјећајима дивљења и при- знања црногорског Господара и сверпског генија Црногорци се са свом душом при- дружују својој браћи Русима у прослави стогодишњице бесмртнога pjesника.

„Сретни пјевче великогъ народа,“ слава ти!

КОНФЕРЕНЦИЈА У ХАГУ.

Говор барона Стаала, Сад имамо у цијелин говор барона Стаала, пресједника конференције, у ком је развио програм кон- ференције. Тај знаменити говор гласи:

Тражити најбоља стварна средства, да се обезбједи свима народима благо пра-

хпада глава марве. Па још кад узмемо у обзир непрегледна и недогледна минерална богатства ове негда толико презиране и страхотне земље. Већ су откривени у њој велики слојеви каменита угља, гвожђа, челична брда, која ће цијелу Јевропу снаб- дјевати неизраћеним гвожђем. И ако се за сада још не исплаћује да се на многим и многим мјестима отпочне рудокопња, јер се потребне справе још не могу тако лако тамо пренијети, то ће ипак за најкраће врије ово неизмјерно благо сибирска жељез- ница преносити у Јевропу. У Петрограду рачунају врло скромно, јер се узело да ће сибирска жељезница у годишњем про- мету имати само 95 милијуну људи, али искуство стечено сада већ свиједи да ће се овај број најмање удвостручити. Сило- ништа жељезничка веза из Азије у Јевропу, већ је сада од толиког свијетског значаја, какав не би још прије неколико година ни pjesничка уобразиља кадра била створити. Сиберија ће полагано и скромно постати исто то што је и сјеверо американска зајед- ница — и са страхом можемо се запитати ми, етавовници земље, што ће бити од Јевропе поред ова два дива?

Овако „Царигр. Гласник,“ а то баш и руски „Правитељствени Вјесник“ доноси цареву наредбу о укидању депортације у Сибир. Та наредба, која је потписана на царев рођен-дан, 6 о. м., не бави се само укидањем депортације, него и побољшањем судбине изгнанника, који се налазе сада у Сибиру и укидању административног про- гонства, које се до сад могло вршити чак и по одлуци општина. У тој наредби се вели:

„Цар је благоволио 6 о. м. наредити: Да би се неодољно ријешило питање о укидању или ограничавању депортације у Сибир, која се врши како судски тако исто и административним путем, има се

ЛИСТАК.

НОВА ЗЕМЉА БУДУЋНОСТИ.

Сиберија! Још прије кратког, вр- ло кратког времена, доста бјеше да се пред образованијем Јевропљанином спо- мене само име Сиберија, па да му се крв узоруја и неки ужас овлада њиме. Сиберија! Та грдна земља која обу- хвата цео сјевер огромне Азије. И наша уобразиља престављала нам је ову земљу као ледену пустињу, у којој јадни прогнанници у паклим муканама таворе биједни живот свој. Већем дијелу Пољака бјеше силна царевина руска мрска и одвратна, и да би своју ту мржњу и ту своју огорченост улили цијелом свијету, пољски писци при- чаху о ужасној и јадној судбини сибир- ских изгнанника, нарочито пак оних у златним рудокопима Алтаја.

Мађарски спаситељ Мавро Јокаји је у pjesничкој гатки оцјевао судбу тих про- гнанника, гдје дубоко под земљом у густој тмини раде тешке послове, за које човје- чија снага није дорасла и како само једном у години дана, а то је на дан царев, виде свјетлост и небо. Па и чувени упокојени природњак др Бем у својим јавним преда- вањима о Сибирји, није ни мало блажио ове ужасе о њој. Па и Америкаца Кенан у првој својој књизи: „О поступању са политичким изгнанницима у Сибирји“ јако је претјеривао. У другој својој књизи поправио се у неколико. Истина писао је и у њој о ужасној суровости сибирске климе, која у осталом није суровија од оне у Канади и сјеверном дијелу уједињених држава, али је за то судбину сибирских етавовника оцртао много блажијом и ерет- нијом, него што је догледано. Пољако

је постајало све јасније, да се прогнаник много мање може потужити на Сиберију, него Сиберија на прогнанника. Многи од њих допшао је до велика богатства, а они који су презали од рада били се одали пијанству те су постајали ужас за ондашње вриједне насељенике. Не може се крити да су неваљали и покварени чиновници, лакомот механџија и кајипара, врло много пријечили напредак и развиће ове земље, те је изгледало да ће ова тако плодна и у утроби својој пребогата земља остати за увијек уточиште сиротиње и биједи.

И када се одједном затела мисао да се гради сибирска жељезница све до вели- ког мора — цијелин свијетом пролетно је подружљив осмјех, најискуснији инжењери и трговци гласно су тврдили да је ова замисао луда, болесна, и да је градња сибирске жељезничке пруге немогућа, и ако су стекли доста искуства са америчком палифик-жељезницом. И није их у томе могао разујерити ни сретан успјех са централном азијском жељезницом, која јури кроз пустиње Бохару, па Памир, а наскоро и према сјеверу до Сибирје. Тако објеху огромне даљине у Сибирји, које су се имале савладати, а поред тога и превелике тешкоће, нерегулисаних ријека и климе.

Но само је неколико година требало, па да се све ове предпоставке утјерају у лаж, а Сиберија изнесе као жељена земља да се и при самом спомену имена њенога милијуну људи зарадују. И доста и ако је ова пруга тек у пола готова, а остали ће дпо тек 1902 г. готов бити, већ садашњи успјех далско је претекао и најсмјелије очекивање и постао темељ многим надама. И овде се јасно показало, да само угодан саобраћај ствара и диже благостање и напредак. Средњи и западни дио новоси- бирске жељезнице не може више да савлада навалу путника и робе, па и јевропске

вога и дуговјачнога мира — то је, по тексту окружнице од 21 августа, главна циљна нашаг савјетовања.

Назив конференције мира, присвојен инстинктом народа, који је предупредио у том обзиру одлуке влада, тачно одређује суштину предмета нашега рада. Конференција не може да не испуни повјерени јој задатак; њезина савјетовања морају доћи до практичког резултата. То човјечанство чека са повјерењем.

Готовост, с којом су све државе прихватиле предлоге у руској окружници, јесте најрјечитији доказ ове једнодушности, с којом се оне односе к мирољубивој идеји.

Ето зашто се ја с великијем задовољством обраћам к делегатима овдје заступљених држава с молбом да изразе својим владама благодарност руске владе.

Састав ове скупштине сам по себи је најбољи залог оног духа, с којим ћемо приступити повјереној нам задаћи.

Преставници влада сви су државници, који учествују у судбама својих држава, угледни дипломати, који су били учесници у важнијим послевима, и којијема је без искључења познато, да је народима прије свега потребито уздржање мира. Уз њих су учени људи, који су стекли у области међународног права потпуно заслужену репутацију, генерали и штабни официри сухопутних и поморских сила, који ће нам помагати, и својом високом компетентношћу судјеловати. Задатак је дипломатије, као и свијех нас, да предупређава и изравнава сукобе између држава, да умјерава супарништва, измирива интересе, удаљује неспоразуме, и да замјенује несасгласја сагласјама. Нека ми је слободно рећи, да смо ми потчињени општим законима.

Дипломатија је престала бити само вјештином, гдје хитрина може играти искључиву улогу; она тежи да постане науком, која се мора руководити у рјешавању међународних питања постојанијим правилима. То је идеална циљна, која је пред нама Нема сумње, да би се постигао ирогрес, кад би дипломатија овдје пошла за руком, да установи нека од споменутих правила.

Ето зашто ћемо ми уложити особито старанье, да установимо и кадрикујемо употребу арбитража, посредовања и добријех услуга; једном рјечи, општа циљна, којој ваља да тежимо, јесте предупређење сукоба мирнијем средствима.

Није рјеч о томе, да ми у ислијеђивању, којијем ћемо се занимати, улазимо у област утопија. Треба узимати у обзир оно што је могуће. Ми треба да останемо на земљини стварности и проучавати га радикално прије него ударимо трајни и користни основ. Што нам показује дјелатност? Ми видимо да између народа постоји заједница материјалних и моралних интереса, који постојано учвршћују везе између различитих дјелова велике човјечанске породице. Кат би који народ и хтјо да остане изолуран, не може. Плодотворно је благодјење за свијех и за свакога! Тај је народ днo једног истог организма. Супарништва беспорно постоје, али зар не видимо, да се она данас појављују све то више на економском пољу, на пољу странијех трговинских подухвата, која по-

тиче потреба развијања радиности изван граница, не налазећи рада у отаџбини? Такво супарништво још може и корисно бити, али под условом, да над њим влада идеја правде и узвишено осјећање бртва народа.

Треба проучити последице, које проистичу отуда, што су народи између себе тијем везама спојени. Када се између два или између неколика народа појави неспоразум, остали народи, и ако их се то неосредно не тиче, ипак с тога јако страдају. Факт међународног сукоба, који се збива на на којој тачки земног жара, свуда се сазлаже.

Ето зашто трећи не могу бити равнодушни према таквом сукобу. Потребито је да они постојано раде у смислу умирења. То није нова истина. У свијем јепохама било је људи, који су је истицали, и државника, који су је на дјелу примјењивали, али у наше доба она нам се намеће више него икад. И факт, што ће та истина бити проглашена нашом скупштином, биће епохалан у историји човјечанства.

Народима је потребит мир, и наша је дужност пред човјечанством, наша дужност пред владама, које су нам предале своје обзаве, и којијема је повјерена брига о добробању њихових народа, налаже нам да учинимо корисно дјело, одређивши тачно употребу неких срастава за обезбјеђење мира.

К броју тијех срастава припадају арбитраж и посредовање. Дипломатија је одавна та средства допустила у политици, али није установила начина, како да се на дјелу примјењују, она не може одређити случаје, кад им треба прибјежавати. Ето тој узвишеној задаћи ми ћемо и посветити своје напоре, поткријепљени убјеђењем, да се ми трудимо за добро човјечанства.

Ма колико да смо испуњени готовошћу, да се не заносимо химерама, ма колико да сви признајемо, да наша задаћа, ма како опширна била, има своје границе, ми морамо имати пред очима и другу страну положаја: једном, пошто не могу бити укључени сви шанси оружаног сукоба између народа, треба да се ублаже њихови ужаси, и на тај начин опет да се трудимо у корист човјечанства.

Влада цивилизованијех држава већ су закључили између себе конвенције, које откривају њихове намјере у томе правцу. Сада нама предстоји да одређимо њихова својства и за ту категорију питања судјеловање свијех компетентних особа, које учествују у овој скупштини, биће веома драгоцијено.

Али има предмета, који имају веома високи значај, предмета веома трудни, који се такође налазе у свези са уздржањем мира, и проучавања којијех јесте специјалност руске владе, и који такођер могу ући у оквир рада конференције. И ту је циљно сходно занимати се питањем, не захтјевају добробање народа ограничење прогресивних оружања. Нека мудрост влада одређе у том обзиру те интересе, који су им повјерени.

То се идеје, које ће, како изгледа, руководити укупност нашијех савјетовања. Ми ћемо приступити њиховом проучавњу у узвишеном и искреном помириљивом духу, да дођемо до примирења и мира. Поступајући тако, ми ћемо учинити корисно дјело, за које ће будућа покољена бити обвезана признањем владаоцима и главама држава, који су послали овамо своје преставнике.

Кнез Бисмарк о вјештој миру — Поводом изјављених мишљења угледних научника о вјероватном резултату конференције мира, пишу бечкој „Новој Сл. Преси“ како она вели, са особито важне стране, ово:

Момзенова примједба, да је покрет за утврђење мира итампарска погрешка у историји свијета и да се као таква не може коментирати, побудила је нарочиту пажњу. Читаоце ће без сумње интересовати, да сазнаду, да та изјава највећег њемачког министра историје иде упоредо са једном изјавом највећег њемачког творца историје, кнеза Бисмарка. У год. 1891 — било је то у децембру, ако се не варам — имао сам први пут част, да будем први пут примљен у Фридрихеру-у од сиједога државника. Поред све своје љубазности која је освајала и очаравала сваког, који је био одиљкован његовим пријемом, ипак не бјеше најбоље воље. Баш у ови тога дана био је у Хамбургу и тај га је пут био јако изнурно, а био је љут због државна либералне штампе и скупштинеке већине у питању о њемачко-аустријском трговачком уговору, које је тада баш било на дневном реду. Нарочито се љутио на скупштинуку већину. Он јој је пребацивао што је тај тако важан законски предлог „прорешетала“ за тако кратко вријеме, за које какав савјесан посланик мучно да би могао и прочитати поднешени предлог, а како ли да би га могао проучити и донјети о њему свој суд У вези с тиме изјаснио се био кнез о утицају трговачких односа двоју уговорних аемаља на њихов политички однос, о утицају, на који је он, као што је познато, увјек врло мало полагао

и нарочито говорио да је он између њемачке и Аустрије без икакве важности. Када сам му по томе, позивајући се на супротна историсјка факта, учинио био моју скромну примједбу, да се наш циљно политички живот све више преноси на економско вемјеште, да се слабо више и зна за каква велика политичка гледишта и да се интелгенција парламента испољава у ситној монети тарифских позиција, потврдио ми је то и сам кнез, али је спорно, да би чисто економске диференције баш и кад би се најнепретније дипломатски поступало, могле довести до рата. Наши „полубогови“ (тако је кнез обично називао официре главног генерал-штаба, које од год. 1870-71 није баш много бегенско, пошто су му стварали доста јада и тешкоћа) — наши полубогови, разумије се, то би једва дочекали. Израђивати планове за маневре, играти се рата с чијодама и разбијати главу, за шта је добивен последњи орден, све то, када дуже траје, постаје досадно, а у колико се у питању маневре и далеко је опасније. У рату, на име, не одлучује критика, већ успјех. А што се тиче извесних честољубивих орденаша, њима би ваљало да добро утуве оно, што је Фридрих велики у своје вријеме био рекао једном официру који није хтјо да прими неку декорацију, што је није заслужио пред непријатељем: „Узмите само, ја не могу због вас починати рат.“ „А Аустрија“ рече кнез враћајући се на ствар, „ми би с њом, после обоостраних наших искустава, излазили лијепо на крај чак и тада, када би наши изасланици за преговоре били мањи „товови“ и када би наш рајетар имао на уму, да нам је преча наша кошуља него капут нашега пријатеља. А у најгорем случају Аустријанци би имали г-ђу Сутнерку; она би опет све лијепо довела у ред... У осталом, тај вјешти мир, то је врло лијепа ствар у теорији; али у пракси вољно би видјети тога, који би ме спречио да по заслуги не одмастим ономе, који би ми стао на жауљ — а таквих сурових људи биће увјек на свијету. Није потребно чак позивати ни историју, већ само неколицину људи, па да се зна, да је мир у будућности онаква иста бесмислица као и држава будућности. А ако би га баш и добили он ће бити погрешно исписан лист артије, који ни сата неће бити обезбјеђен од продеротина — баш и кад би га брижљиво увили у стару макулатуру, која је оштампана већ у спору око мира.“

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Мед у практичној употреби.) У Нависци, у Француској, била је пољопривредна скупштина, на којој је Abbé Voiron држао предавање о меду. Између осталог он је рекао:

Што више премисаљам о овој прејасној храни, то се више дивим, како ми још и сад тако мало знамо о особинама њезиним. Тим особинама не би се, у осталом, ни требало тако чудити, кад узмемо, да пчеле сабирају мед са цвијећа различитог растлина, и то у доба кад је ово растине у пуној сили и најбујнијем цвијету. Мед је сам по себи цвјетни сок, или екстракт растина, који му и даје те особине, за нас тако важне.

Пчеле усисну с растина много животно и љековито градиво потребно нашем здрављу, тако успјешно, да занета нећемо прегоиити ако утврдимо: *да је мед за нас јотова храни и да је у исто вријеме универзална (општи) лек.* Да би пчеларству придобили што више пријатеља ми данас обично велимо, да пчеларство даје врло пријатну забаву, поред прихода у меду и воску. Али требало би да додајемо, *гајште чтеле висе због меда и њихових грамлиних и љековитих састојака, но због тривога и забаве.* У данашње практично доба, гледа се, да се добије што већи приход од пчела продајом меда и воска, а наспрам пчела гајимо само платонску љубав. То је лијепо. Али ми морамо ипак са потпуном тврђењем рећи: *Гајште чтеле не само из платонске љубави и тек да се изловите ичагарем и достијете у какав пчеларски одбор, нити за то, да можете добити више меда и воска за продају, но гајште их искључиво за љубави меда за васи и за више дјетне потребу, а тек оно што претекне, продајте!* — Било би допата неразумно другима препоручивати мед, а сами га са својом дјелом неупотребљавати довољно. Често ћемо чути жалбу пчелара, да не могу мед продати, а кад их упитамо, много ли меда они са својем дјелом у кући годишње троше, обично нам одговарају, да они за њега не маре. Тиме би требало препоручити и ставити на срце: *Нека вам је мед, дневном храном и хљебом! Једно свакодневно употребу меда можемо доbitи благодарно и љековито храну.*

Под именом свакодневне употребе меда разумијемо: *кад свако јутро правимо једног мед с млијечом или кафеом. Нека ти мед увјек краси сто твоје собе и твоје трпезе! После сваког јела, по ручку, по ужину, по вечери, уобичајено и превикано појести још парче хљеба с медом и дјети дајимо по доручку, по ужину, парче хљеба*

медом намазаног. Не идимо прије у постелу, док не узмемо и не поједемо кашичицу меда. Тима, који се по овој правили буду владали и живот свој и своје дјетце уредили, јамчимо, не само потпуно здравље, но и дуги вијек.

Ово тврђење никако није претјерано. Многи примјери из старог и новог доба дају нам доказа, да свакодневна употреба меда подржава дуги вијек. Гдје је само коле може, замјенимо употребу шећера медом. Шећер није ништа друго, већ сок од једне репе, док је мед екстракт од црвених хранљивих и љековитих биљака. Мед је сам по себи шећер, док сок из репе ништа не може бити медом. Не мислимо тиме да омаловажимо шећер, али се морамо старати, да мед заузме поред шећера оно достојно мјесто, које му припада и које му је шећер у своје вријеме отуз. Наши стари нијесу знали за шећер и другу послатицу, но само за мед, а то као што знамо, није им било од штете.

Морамо напоменути, да је последње вријеме у шећерном продукту учињен значајни напредак. Није се штедило ни труда ни тропка, да се сок из репе тако изради и у шећер претвори, како би имао тај пријатни укуе који данас има, и који му је отворно пут тако широкој потреби у домаћности. Шећер је данас општа послатица у свима земљама, и у колико се он распрострањено, у толико се мед истиснуо. С тога сва наша снага мора бити на то управљена, да меду, тако корисноме за наш живот и наше здравље, отворимо пут домаћој употреби, и тако га изједначимо са шећером. Кад пак то успијемо, онда ће и пчеларство бити у нашој власти, а онда се слободно можемо надати, да ће потећи мед и млијечо по нашој земљи, на срећу и задовољење људи.“

Доиста ако игдје, за наше крајеве ово би била велика срећа, јер, би мед ушао у општу употребу и сваки би сељак држао и толико кошница колико му треба за своју кућу меда те да не купује шећер.

Обично се вели, да се мед не може одомаћити и замјенити шећер с тога што има својеврсни мирис који се и, пр, у кафи не може тријети. То је нетина, али се све то да одстранити тако, да и мед може бити апсолутно без икаквих мириса као и шећер. Како то? То ће бити задатак нашег Пчеларског Друштва, да на помјесним зборовима практички народу покаже и поучи га. Дотле пак, ми пчелари будимо примјер и заведимо и нашем животу домаћем ова правила, која нам даје тај мудри Француз.

„Пчелар.“

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 28 маја.

(Спасов-дан.) Јучер, на Спасов-дан, као на дан славне наше побједе на Граховцу, била је у манастирској цркви архијерејска служба, па парастос за покој душа храбријех наших јунака, који су пали у овој великој битци. Били су присутни: Ђвљевска Породица, државни великодостојници, официрски кор, и чиновништво у наради, и мноштво народа. Послије богослужења испред Двора је дефиларада редовна војска, уз свирање музике. За тијем се шло у Двор на честитање овог историјског дана. Па је Њ. В. Господар са Њ. С. Ђвљвом Мирком и с државнијех великодостојницима дошао у војени стан, дочекал свирање музике народне химне и буријем клицањем: „Љивии!“ — гдје је један војник декламирао „Грахов-лаз“, од Капанског пред цијелијем батаљоном. За тијем је Њ. В. Господар толијема ррјечима што у славу јунаштва пригорскога, а командир батаљона у здравље Њ. В. Господара. Њ. В. Господара испратио је из војеног стана громко клицање „Љивии!“ одушевенијех младијех војника. Пред вечер су се војници утркивали на пјани испред Двора, и четири њих одијели су награде по револверу.

(Распоред испита) у дјевојачком институту Царице Марије на Цетињу: понеђељник 24 маја, закон Божј 1V раз; еријед 26 маја, српски језик VI и IV раз; петак 28 маја, руски језик VI и IV раз; понеђељник 31 маја, француски језик VI и IV раз; четвртак 3 јуна, општа историја IV р.; руска историја IV р.; субота 5 јуна, српска историја VI и IV р.; уторник 8 јуна, земљопис IV раз, педагогика VI разред; петак 11 јуна, математика IV р., физика IV р.; ручни рад VI раз; субота 12 јуна, свирање и пјевање — сви разреди; неђеља 13 јуна, литургија на 9 сати; благодарење на 10½ сати; читање билежачка на 11 сати; понеђељник 14 јуна, рачунет — од 9 сати у јутро. Испити трају од 9—11½ и од 2—4.

(Четрдесница.) У неђељу, кад се навршила четрдесница пок. Радоју Рогановићу, био је парастос оплаканијем покојницима у Влашкој цркви, који су им приредили својата и другови. Црква је била пуна пријатеља и поштовалаца њихових.

(Из Подгориче.) Добили смо синоћ сљедећи телеграм: „Годишња скупштина читаонишка у помен Пушкину била је

многобројно посјећена. Свечаноет у славу пресникоу била је торжествена. Послије изабрана је стара управна акламацијом.

(Из главног одбора за скупљање добровољних прилога на подизање дома умоболнијех.)

(Наставак.)

VI. Из округа Барског приложили су: I. Из Бара:

	Фор. и.
Пресвијетли прабискуп О. III. Ми-линовић	100 —
Г. Зејнић-бег Омербашећ, окр. кап.	25 —
Кадија Усеин-ефендија	10 —
Поп Висо Вукотић	10 —
Командир Иво Поваковић	5 —
Нико Ј. Дебеља	5 —
Јашо Дервишагић, пред. општ.	3 —
Кап. Стево Новаковић	5 —
Мурат-оца Караџузовић	5 —
О. Метод Радић, парох	10 —
Кап. Васил Дабановић	4 —
О. Филип Никшић	5 —
Капетан Иво Ђокић	3 —
Махмут-ефендија Бубић	3 —
Пренч Ђока	3 —
Косто Дабановић	2 50
Евро Дивановић	2 50
Марко Гураш	2 50
Браво Бећов	2 50
Зеф Палча	2 50
Марко Попић	2 50
Марко Дрићановић	2 50
А. В. Рађеновић	5 —
М. К. Мартиновић	5 —
Подкомандир Анто Шкутић	5 —
Зефа Ђокић	1 —
Нико М. Дебеља	— 50
Петар Демировић	1 —
Марко Ј. Јововић	3 —
Д-р Пера	15 —
Бернардо Витић	— 50
Иво Бекковић	— 50
Андреја Прела	1 —
Зефа Тагић	— 50
Ђока Мислочи	— 50
Нико Лоренцов	— 60
Стефан Темали	1 —
Шан Милета	1 50
Матија Ветковић	1 —
Кап. А. Закарија	5 —
А. Закарија, агент лојдов	5 —
Ј. Делово, консул ауст.-угарски	9 52
Иво Трица	2 50
Томо Марковић	— 50
Ђуро Ђипановић	— 50
Крсто Арнатић	1 —
Симон Шлак	— 50
Мило Ј. Лукић	— 50
Фило Марџокић	— 50
Ганго Марџокић	1 —
Ђок Цица	— 50
Сим Чела	— 60
Петро Мартиновић	— 50
Мило Ф. Маровић	1 —
Андреја Демировић	1 —
Палча Ђоцић	1 —
Фрањо Ветковић	5 —
Фрањо Спичанић	— 50
Саво Дабановић, офицер	1 —
Ђуро Мијовић	1 —
Илија Р. Мијовић	1 —
Ђоко Мијовић	1 —
Никола Томовић	1 —
Никола Мишевић	1 —
Божан Ђурашковић	1 —
Тушо Берговић	1 —
Поп Саво Поповић	5 —
Мишо Ђуришић	2 —
Иво Учићевић	1 —
Филип Учићевић	1 —
Иво Р. Поповић	1 —
Нико М. Поповић	1 —
Ђуро П. Врбица	1 —
Лазо Т. Јововић	1 —
Капетан Илија Михаиловић	1 —
Саво Јаблан	2 —
Петро Краљ	— 50
Петро Башкић	2 —
Раде Ђуришић	1 —
Томо Будатовић	1 50
Шалета Укмановић	1 —
Симон Јанковић	1 —
Крсто Укмановић	1 —
Јово Хајдуковић	— 50
Петро Бијелић	1 —
Капетан Илија Станишић	1 —
Лазо Божовић	— 50
Крсто Божовић	— 50
Филип Вуказић	1 —
Офицер Јоко Ускоковић	1 —
Ђуро Вукчевић	— 50
Велиша Радоњић	— 50
Крсто Т. Каваја	— 50
Иван Македонца	1 —
Глиго Секулић	2 —
Томо Ковачевић	— 50
Илија Груповић	— 50
Стефан Мишевић	1 —
Крсто Мишевић	1 —
Капетан Симо Желажлија	1 —
Филип Ускоковић	— 20
Јован Радовић	— 20
Г-ђа Марија Т. Булатовића	— 50
Г. Васил Ратковић	2 50

Фор. и.
Митар Шкопеља 2 —
Вељо Митровић 1 —
Свега фиорина а. в. 345 12
Од првих приложника 7204 30
Укупна сума до данас 7549 42
(Наставиће се.)

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

ПАРИЗ, 22 маја. — Касацкија је изрекла суд, да ратни суд у Риму наново суди Драјфусу.

ЦАРИГРАД, 23 маја. — Послије селамлика јучер Бакић је саопштио Султану да ће свадба Књаза Давида бити 18 јула. Султан је одговорио, да ће послати маршала Шакир-пашу да честита Књазу и Књажевој фамилији.

БИОГРАД, 23 маја. — Бивши регент Ристић тешко је болестан. Ђекари сматрају стање очајно.

МАДРИД, 23 маја. — По изјави владиној острви Каролине, Палаос и Мариане уступљене су Пемачкој за 25 милиона песета Шпанска у свакој групи задржава по једну углену стапцу.

ПАРИЗ, 24 маја. — Лубе и Дини послје подна су присуствовали трци коња Била је жестока манифестација од стране многобројних чланова лиге патриота. Напали су на трибуну пресједничкову, тврдио браћену од ордонаис официра. Неки су били уапшени, међу њима коште Кристијани, који је покушао да се приближи пресједничковој трибуни. Многи су рањени. Лубе се вратио у Елизеј без инцидента. Мир је успостављен.

РИМ, 24 маја. — Поводом светковине устава Краљ је помиловао политичке и разне друге осуђенике.

ПАРИЗ, 24 маја. — Када се Лубе повратио у Елизеј примио је многобројне политичке људе, који су му изразили симпатије и индигнацију. Дини је сазвао министре у 9 сати, да одлуче о ситуацији. Између особа, које су скочиле против конта Кристијана били су први генерал Брикер и турски посланик, који су савладали конта послје очајног отпора.

ПАРИЗ, 25 маја. — Интерполација у камари о нападају на Лубета изазвала је врло живу расправу. Један посланик, који је рекао, да Лубе није поштен, да је напамета, био је кажњен привременом суспезијом. Дини је изразио поштовање Лубету, строго осудио јучерашњи нападај и изјавио да полиција чини своју дужност. Камара је великом већином примила дневни ред, који осуђује нападај и одобрава владину политику. За тијем, послје расправе сврху владиног захтјева да се поведе петрага против генерала Марсијера, камара је одложила, да се изабере комисија, која ће проучити поступање Мерсијера, пошто ратни суд изрече пресуду Драјфусу. У току расправе један посланик тражио је да се Дини стави под оптужбу. Ломбард, који је био јавни тужиоц против Деруледа, опазио је незаконито поступање пресједника пороте, који ће бити позван пред савјет врховне управе. Крац је наредио да се поведе истрага против Естерхазија због разних злоупотреба у служби.

ПАРИЗ, 26 маја. — Сенат је примио са 258 против 20 гласова дневни ред, који проглашује непријатељима републике нападаче на Лубета. Поднечена је интерполација о узетијем мјерама против њеких магистрата односно процеса Деруледа. Послије расправе примљен је прости дневни ред једнодушно у корист владе.

РИМ, 26 маја. — Камара је одлучила, да изрази француској вла-

ди симпатије поводом нападаја на Пресједника републике.

БЕРТИН, 26 маја. — Билор је доа да се прочита у сабору трактат шпанско-њемачки односно уступања Каролина, Палаос и Маријана, изјавивши, да влада сматра дужношћу, назити интересе њемачке трговине. Неки су посланици устали против конвенције због превелике цијене.

БЕЧ, 27 маја. — Цар је у течају дана примио министра пресједника Туна, и заједничке министре Голуховског и Калаја. Већина листова почињу узимати у обзир рјешење кризе компромисом.

ПАРИЗ, 27 маја. — Абсоутно је нетачно да је Војвода Орлеански у Паризу. Дини је примио делегате републиканских група из сената и камаре, којијема је признао, да ситуација захтјева особито бдијење, и увјерио је делегате да владу руководе интереси републике. Лубе добија са свију страна из Француске и иностранства депеше симпатија. Јутрос је добио од Краљице инглоско.

ПАРИЗ, 28 маја. — У камари је поднечена интерполација односно депеше Паликардијеве у Драфусовом процесу, и расправа је одложена на мјесец дана.

БУКАРЕСТ, 28 маја. — При избору за камару у првом колежу досад изабрано је 41 конзервативац, 3 јуниста, 1 либерал, и један ужи избор. Кантакузен је изабран у три округа.

†
Мој драги и нигда незаборављени отац

ВИДО С. РАЂЕНОВИЋ

бив. Начелник Паштровски
неуспешно је своју добру душу 20. ов. мј. у 85 години свога старачког живота, а 21. петог сахранен уз многобројно саучешће Барског грађанства без разлике вјере.

Не могу а да овом приликом не захвалим оид властима, свештеницима, учитељима с ђацима, поштованом грађанству и свима мојим и покојниковим пријатељима и знацима из унутрашњости и са стране, који ме ма на који начин тјешеше за добрим ми одск.

Бар, 24 Маја 1899 год.

У име цијеле родбине
ожаљостени сип

Андреја.

Број 53 (1—1)
92

†
Јављам свима еродницима и пријатељима да се наш нигда непрежаљени јединац

НИКОЛА

у првој години на 23. ов. мј преселио у вјечност.

Овим благодаримо свима из мјеста и са стране који лично и брзојавно учествоваше у овој нашој големој жалости, те тијем у неколико олакшаше нашу тугу.

Подгорица, 26. Маја 1899.

Ожаљостени родитељи
Ђоле и Јоке Гвозденовић
са осталом родбином.

Број 54 (1—1)
61

Објава.

За помири дугова Радована Зековића овдашњег, износи се на јавну продају његова имовина, састојећа се из десет (10) рала земље у Вуков луг, у метех Млакушице, до млина на Црковницу и осим тога 1½ виата у млине на Црковницу (у капетанији команској.) —

Продаја ће се завршити 1 Јула т. г. у канцеларији овог Окр. Суда, те ко би желио купити горе наведену имовину, нека се тога дана пријави за лицитацију. —

Међутим позивају се сви дужитељи помонутог Зековића да до 1 Јуна т. г. учине своја потраживања, јер им се послје тога времена неће узети у обзир. —

Подгорица, 1 Маја 1899.

Број 255 — 1898.

IV. 1898. 45.

Из канцел. Окр. Суда.

Број 42 (3—3)
111

Објава.

Иво Мићунов дугује г. Марку Ђукановићу фиор. 200. За тај дуг ставља се од имаћа Ивова на инквент два рала земље од добре врсте која се налази у Доње Поље. Свршетак инквента биће 8 Јуна и ко би желио исту купити, нека се пријави г. кмету Перу Милову Иваншевићу да му земљу покаже.

Бајице, 6 Маја 1899 г.

Број 78.

Кап. Н. Т. Мартиновић.

Број 43 (4—4)
65

Објава.

Овијем се износи на јавну продају једнокатна кућа Илије М. Вукчевића оид становника до 1 јулија ове године за измир његових дугова. Кућа постоји у линији катунске улице у повој вароши између куће Вука Ђуришића Јабучанина и Петра Милова Очићића, која се састоји из три сухоте са припадајућом башчом.

Ко би желио купити помонуту кућу, нека се пријави горе реченог дана поднеченој Управи, којога ће се дана уступити понудиоцу највише цијене.

Број 840.

Цетиње, 15 маја 1899.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

Број 51 (2—4)
81

Објава.

Лицитација руја ријечке нахије биће на 8 јунија ове 1899 г. ко би желио купити речени руј нека се пријави на речени дан поднеченом на Ријеку Црвојевића јер ће се тај дан руј поднечати на 4 уре после подне ономе ко највишу цијену понуди, купац руја треба да изау у готовом повцу фиор. 120 за трошак општинара ријечке нахије.

Ријека Црвојевића, 18 маја 1899 г.

За кап. цеклинску писар Марко Лончић за кап. љуботинску писар Ђуро Ђуришић.

Број 52 (2—3)
78

На Знање.

Имам част јавити становницима ове вароши да сам отпутовао у Подгорицу, гдје ћу се бавити 10 дана, и послје полазим за Цикшић, гдје ћу се бавити 15 дана; одатле ћу се опет повратити на Цетиње. — Вадим зубе и корјен без бола, напуњам шунље зубе на три начина и намјештам нове зубе са умјереним цијенама. Ко жели нек ми се обрати.

Цетиње, 28 Маја 1899 год.

Зубни лекар

Леон Сараџијан.

Број 55 (1—1)
71